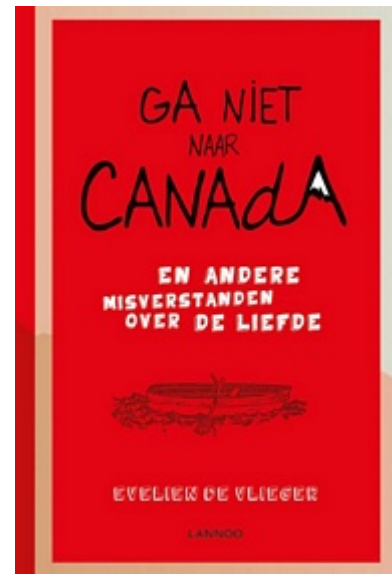

Ga niet naar Canada (E.de Vlieger)

Ik heet Klaar. Ik wed dat deze zomer een mijlpaal wordt. Hij is al begonnen, dus ik moet voortmaken.

Ik heb net iets gedaan waar ik niet trots op ben. Ik las in een soort dagboek van mijn opa. Niets eens omdat het daar open en bloot lag, nee. Het zat ergens helemaal onder in een blikken doos, in een la, in een kast, in een kamer; zijn kamer. Mijn opa is verliefd op een meisje in dat schrift. En dat meisje is niet mijn oma. Hij noemt haar darling en vraagt of hij haar mag kussen.

Ga niet naar Canada is het verhaal van Klaar en van haar opa, gelukzoekers met een talent voor ongeluk. Het is een verhaal over volwassen worden, of net niet, over een weddenschap, een gluurbuur en over de liefde.

EERSTE FRAGMENT (p43 e.v.)

Klaar had de weddenschap met Peer afgesloten tijdens de tweedaagse excursie naar Amsterdam. De examens waren achter de rug en ze waren op stap met de meest vooruitstrevende leerkracht nonkel Vervonkel van Nederlands. Gelukkig zaten

er maar 12 leerlingen in hun klas. Die kon hij nog wel de baas, voor een dag of twee. Bij het Anne Frank Huis stond te veel volk en in plaats daarvan gingen ze naar de bar in de kelder van het jeugdhotel. Het was er koel en zelfs de kleinsten van de klas liepen voorovergebogen om niet met hun hoofd tegen het neprotsenplafond aan te knallen. Klaar ging bij Vervonkel zitten en vroeg of ze een sigaret mocht. 'Jij rookt toch niet,'

zei hij terwijl hij zijn pakje naar haar toe schoof, sigaretten zonder filter, zoals dat hoort bij een nonkel. Het was een man die niet zou misstaan in de club waar Peer werkte. Hij droeg schoenen die op pantoffels leken en het krokodillenlogo op zijn polotruitje krulde langs beide op als een loshangend korstje op een wond. Klaar moest zich beheersen om het niet helemaal los te trekken.

De eerste minuten in de bar liep iedereen met wijd open ogen en een verbaasde lach naar elkaar te gebaren van: 'Kan dit? 'Droom ik?'

Ze vonden het geweldig dat ze de middag ondergronds zouden doorbrengen terwijl buiten de zon scheen. Omdat Vervonkel bier dronk, mochten zij dat ook.

‘Jongens en meisjes, straks doen we nog een activiteit, dus hou het netjes,’ zei Vervonkel, meer voor het hotelpersoneel dan voor zijn leerlingen.

Achter de flessen Pimm’s en Campari hing een poster van een schilderij. ‘Hopper’ wees Vervonkel. ‘Nighthawks’. Zijn educatieve taak was vervuld. De man en de vrouw op het schilderij zagen er groots en ongelukkig uit.

Klaar had de hik en Peer gooide bierviltjes naar Nikki en Alain die op een stoel aan het tongzoenen waren.

‘Bah’, zei Klaar.

‘Wat bah?’ vroeg Peer.

‘Dat geglibber!’ Kunnen ze niet wachten tot ze op de kamer zijn?’

Met de kamerverdeling had Vervonkel zich niet bemoeid. Hij ging ervan uit dat zijn leerlingen zelf wel wisten dat het meisjes en jongens gescheiden moest zijn.

Peer keek haar aan. Hij lachte niet, waardoor zij ernstig terugkeek. Haar hik bleef er spontaan van weg.

‘Wedden dat ik het lang volhoudt’, zei Klaar zonder te knippen.

Peer schudde van nee.

‘Wat? Wil je niet wedden of geloof je me niet?’

Hij zei niets. ‘Hij is goed’, dacht Klaar en ze voelde hoe haar ogen prikten.

Vervonkel Wipte van de barkruk, klapte in zijn handen en riep: ‘We gaan!’ Alsof ze zich net moed hadden ingedronken voor een veldslag. Klaar en Peer bleven in elkaars ogen kijken, ook terwijl ze de trap opliepen, geen van beiden had nog geknipperd.

‘Om wat wedden we eigenlijk?’ vroeg Klaar. Kort daarna stonden ze buiten in het felle zonlicht en konden ze niet anders dan hun ogen even dichtknijpen waardoor niemand won.

De hele klas liep arm en arm over het Leidseplein, nonkel Vervonkel in het midden. ‘Geef je ogen de kost.’

In plaats van de boottocht die ze door de binnenstad zouden maken, bleven ze gewoon op de kade zitten. Vervonkel zei: ‘We laten het water zelf reizen en kijken wat er langskomt.’

Er dreef vanalles langs. Een fiets om te beginnen: Amsterdam stikte van de fietsen en ook op het water dreeven ze voorbij. Alain wilde hem vanaf de steiger uit het water halen en dat lukte ook. Hij belandde niet eens zelf in het water, wat eigenlijk beter bij het moment had gepast. Nu hadden ze er plotseling een fiets bij, hij reed zelfs nog.

Peer zei: 'Wat als je nu eens met fiets en al het water inrijdt? Dan heb

je een waterfiets!' Maar dat hield Vervonkel tegen.

's Avonds gingen ze eten bij de Indonesiër waar ze het Bintangbier mengden met limonade. De menukaart stond vol tikfouten. Ze floten iets panfluitachtigs op de lege bierflesjes en Vervonkel zei dat dat geluk bracht.

'Wat, tikfouten?' giechelde de Klaar.

'Goed nieuws voor jou', zei Peer.

Peer kon blind typen met al zijn vingers. Dat had hij geleerd op zijn vorige school . Voor Klaar het goed en wel besepte, had ze zich een weddenschap typen op haar hals gehaald.

'Ik schrijf je morgen in', zei Peer met zijn grote mond. 'Volgens mij is er volgende week al een examen.'

'Fluitje van cent', zei Klaar. ' Wat win ik als ik slaag?'

'Maak jezelf niets wijs, ik win. En dan mag ik met jou doen wat ik wil, goed?'

Ze drukten elkaar plechtig de hand. Daarna lieten ze niet meer los.

In het hotel waren ze aan de bar blijven zitten terwijl al de anderen al naar hun kamers waren.

'Geef iedereen er nog eentje', mompelde Vervonkel tegen de barman. Die polste met één opgetrokken wenkbrauw bij Peer en Klaar of die oude man nog niet genoeg had gehad. Ze staken hun glas gelijktijdig in de lucht en kregen de slappe lach.

'Nu dan. Gaan jullie al met elkaar?' vroeg Vervonkel.

Daarop waren ze nog harder gaan lachen.

'Wat? Is dat om te lachen?'

Hun lachbui ging crescendo.

'Zeg, hebben jullie ook aan die spacecake gezeten?'

Klaar schoot van de barkruk van het lachen om hoe Vervonkel het woord spacecake uitspraak. Ze had er niet van

geproefd, omdat Nicky had gezegd dat ze daar veel langer van zou klaarkomen. Vervonkel praatte rustig verder terwijl Klaar zich overeind hees en haar hoofd op Peers schouder liet rusten. Hij legde zijn hand als een schelp over haar ogen en zo luisterden ze nog even naar flarden over de liefde in Vervonkels dubbele tong. Toen ze als één lichaam naar de lift liepen, was er de zekerheid dat straks alles ging gebeuren, eigenlijk was het al aan het gebeuren. Klaar sloot haar ogen en opeens kon ze niet meer op haar benen staan. Alles wat goed was, verdween, ze zou zo meteen doodgaan. Peer ondersteunde haar, leidde haar de kamer binnen waar Nikki en Alain als lijken onder een wit laken lagen en legde haar op een van de onderste bedden. Hij trok haar slippers uit en dekte haar toe. Daarna kroop hij op het bed boven haar. Met zijn bovenlijf half van het bed hangend voelde hij af en toe of ze er nog lag. Telkens als ze haar ogen opende, kantelde de kamer en verdween Peer in een rollende beweging door de muur achter haar.

1. Amsterdam is de hoofdstad van Nederland. Zoek op hoeveel mensen er wonen. Noteer 4 bezienswaardigheden.

- _____ inwoners.
- _____
- _____
- _____
- _____

2. Noteer kort de belangrijkste informatie over Anne Frank. Bekijk <https://www.annefrank.org/nl/anne-frank/wie-is-anne-frank/> 'Het Achterhuis', haar dagboek (dat je eens in je leven moet gelezen hebben) werd postuum uitgegeven door haar vader (die de Tweede Wereldoorlog wel overleefde). Wat betekent postuum?

Informatie: _____

- postuum = _____

3. In de bar hangt een schilderij van Hopper: Nighthawks. Zoek op waarom dit een bekend werk is.

4. Het Leidseplein is een van de drukst bezochte plekken in Amsterdam. Zoek op waarom.

5. In het stukje fragment op de vorige pagina vind je 2 mooie vergelijkingen. Noteer ze.

- _____
- _____

6. Welk vertelperspectief gebruikt de auteur in dit fragment? Waarom doet ze dat? Vergelijk het met het volgende fragment én blader door het boek, want op die manier zal je ontdekken dat er nog een derde vertelperspectief wordt gebruikt.

- vertelperspectief: _____
-> wie vertelt? _____
- Waarom? _____
- 2de fragment? (vul later in): _____
-> wie vertelt? _____
- 3de vertelperspectief: _____
-> wie vertelt? _____

TWEEDE FRAGMENT (p68-69)

Als ik gepakt word door de Mounties en dit schrift naar jou wordt gestuurd, weet je niet eens waarom ik in het prison zit. Ik weet dat, en ik ga mijn best doen om erover te schrijven, Dees, dat moet, hoe zwaar het mij ook valt, maar eerst wil ik vertellen hoe ik Mary leerde kennen.

Onze eerste ontmoeting leek op een filmopname in Hollywood. Had ik al verteld dat we twee boten hadden in het Camp, waar we de avonden en zondagen al vissend mee konden doorbrengen? Wel, op een zondag in april was ik aan het vissen en in de verte ontwaarde ik een rank bootje dat stil lag in het midden van het Lake.

Ik voer erop af en toen ik dichterbij kwam, zag ik dat het een jong meisje was, alleen. De motor van haar boot was stilgevallen en ze kreeg hem niet meer aan de praat. Omdat het al avond werd, vroeg ze of ik haar naar Boswell wilde vergezellen, haar bergdorp aan de overkant van het Lake.

Ik wist wel waar Boswell lag, ik zat er ondertussen al een maand of zes, als ik 's nachts ging pissen zag ik de lichtjes aan de overkant. Ze klom bij mij in de boot en ik nam haar op sleeptouw. Ik vertelde haar dat ik Belg was en dat ik aan de spoorlijn werkte en ik wees haar de creek van ons Camp aan. We spraken nog wat over koeien en schapen tot we aanmeerden in Boswell, waar haar ouders haar al ongeduldig stonden op te wachten. Toen ik wilde terugkeren, nodigden ze mij uit voor een drink op hun farm.

Ik werd er goed ontvangen. Toen ik na een glas of twee weer vertrok, ging Mary mee tot aan de deur en zei ze dat ze hoopte mij weer te zien. Vier dagen later kreeg ik een kaart van haar. Ze vroeg of we samen een boottochtje zouden maken. Daar zei ik natuurlijk geen nee tegen.

De volgende zondag zaten we samen in haar bootje. Ze taterde aan een stuk door, alsof we elkaar al jaren kenden, en schoof dicht en dicht naar de plaats waar ik zat. Als ze moest lachen, stompte ze met volle vuist op mijn schouder, het mooiste vuistje dat ooit gemaakt is, dat wel, maar het kwam toch hard aan, mijn spieren staan hier constant stijf van de spanning van het harde werk. Maar dat was het niet. Het was mijn hart dat ingeduwd werd en weer opzwol, veel sneller dan goed voor mij was, elke keer als ik naar haar durfde te kijken. Het zou barsten als ik het nog langer uitstelde, dus vroeg ik of ik haar mocht kussen. En ze zei ja! Een meisje dat zo mooi Engels sprak, wilde door mij gekust worden in het midden van het Lake, ver genoeg van beide oevers, kopen we op de koude bodem van de boot. Daar zaten we meer beschermt voor de wind. We voeren terug naar mijn kant van het meer en spraken de zondag erop weer af. Vanaf die keer begonnen we dingen mee te nemen. Ik een deken, zij een zak appels. We waren samen.

De lessen Engels uit Winnipeg kwamen op deze zondagse boottochtjes goed van pas. Mary was zelf van Duitse afkomst, maar haar Engels was perfect. Hoe ze mijn naam uitsprak, was al een vrijage op zich: Mmmorris. Ze bood zich aan als my private teacher en ik hoef je niet te vertellen dat ik daar niets op tegen had. Ze lachte mij recht in mijn gezicht uit om de fouten die ik maakte en daarna maakte ze het goed met kussen. Van mij mocht ze lachen zo veel ze wilde, ik maakte met plezier nog wat extra foutjes, begrijp je wat ik bedoel, Dees?

(Morris = Maurice (opa van Klaar - Dees = Desiré (opa's vriend van vroeger naar wie hij schrijft)

Noteer kort wat meer informatie over Canada.

- Mounties: _____
- vlag: _____
- hoofdstad: _____
- Minister-president: _____
- Winnipeg: _____
- Weetje: _____

Nog dit:

De constructie van het boek is ingenieus, met een constante afwisseling tussen drie verhaallijnen: de lange brief van de opa uit 1929 aan zijn 'waarde vriend Désiré', de gebeurtenissen van die zomer door een alwetende verteller, en Klaars gedachten en gevoelens, die ze uittipt in plaats van de lettercombinaties die haar vingers eigenlijk zouden moeten oefenen. De lay-out maakt op een eenvoudige manier het onderscheid tussen elk van de drie duidelijk.

Het boeiendst is het tijdsdocument dat opa's schriftje oplevert. De schrijfster trok hiervoor zelf naar Canada, in de voetsporen van haar eigen opa, of om zo dicht mogelijk in zijn buurt te komen. Want het boek is inderdaad gebaseerd op de ervaring van Evelien de Vliegers grootvader, waarvan een foto op een Canadees meer de achterflap siert. Op de site van de schrijfster kan je de blog lezen die ze schreef na deze researchtrip. (pluizer.be)

